

De stem van pabo-studenten en docenten

G. Thomas

De stem wordt steeds belangrijker in onze communicatiemaatschappij, vooral voor beroepssprekers zoals leerkrachten. Dit onderzoek is een cross-sectional studie middels vragenlijsten naar de oorzaken van stemstoornissen bij docenten en vrouwelijke pabo-studenten.

Vrouwelijke docenten rapporteerden vaker stemklachten en verzuim als gevolg van stemklachten dan mannelijke docenten. Het onderzoek bij de pabo-studenten werd daarom alleen op vrouwen gericht. Er werd vergeleken tussen docenten en een controlegroep die quasi-random uit de algemene bevolking was geselecteerd. Tevens werd de invloed van Type-D persoonlijkheid in relatie tot stemhandicap en het zoeken naar stemzorg onderzocht.

In vergelijking met de controlegroep zonder een stembelastend beroep hadden de pabo-studenten een hoger risico op het ontwikkelen van stemproblemen en een grotere stemhandicap. Intensief stemgebruik bleek niet de enige oorzaak van stemstoornissen te zijn, ook psycho-emotionele en lichamelijke factoren en omgevingsinvloeden speelden een rol.

De pabo-studenten met stemklachten waren significant meer gehandicapt als gevolg van hun stem vergeleken met studenten zonder stemklachten. Bovendien waren zij zich niet voldoende bewust van de risico's voor hun stem. Immers zij die wel stemklachten rapporteerden zochten vaak geen hulp en velen die een relatief grote stemhandicap aangaven op een gedetailleerde vragenlijst, antwoordden negatief op de vraag "Heeft u een stemprobleem?". Daarnaast bleken pabo-studenten zich niet voldoende bewust te zijn van de potentiële risico's door lesgeven in de toekomst. Pabo-studenten die stemproblemen rapporteerden meldden ook vaker stemproblemen tijdens de puberteit. Dit wijst in de richting van een constitutionele factor.

Docenten rapporteerden vaker stemklachten dan pabo-studenten en de controlegroep. Daarnaast hadden de docenten die stemklachten rapporteerden al stemproblemen tijdens hun opleiding. Leerkrachten rapporteerden in de eerste vier jaren van de uitoefening van hun beroep opmerkelijk meer stemproblemen dan de pabo-studenten. Een belangrijk verschil in patroon van risicofactoren voor stemklachten tussen de docenten en studenten was dat er meer psycho-emotionele factoren bij de docenten voorkwamen en meer omgevingsfactoren en stembelasting bij de studenten.

Pabo-studenten en docenten met een Type-D persoonlijkheid hadden een grotere stemhandicap dan niet - Type-D personen en zochten minder stemzorg, ondanks hun relatief grote stemhandicap. Op zich gaven zij echter niet meer stemklachten aan.

Stemklachten bij pabo-studenten en docenten ontstaan door meerdere factoren van diverse aard en adequate screening, diagnostiek, behandeling en preventie zijn noodzakelijk en behoeven een multidisciplinaire aanpak.

*Samenvatting van het proefschrift "The Voice of Student Teachers and Teachers", G. Thomas
Verdedigd op 29 november te Nijmegen.
Promotores: Prof.dr. F.I.C.R.S de Jong en
Prof.dr. C.W.R.J Cremers.*

G. Thomas
Afdeling KNO
Universitair medisch
Centrum St. Radboud
Philips van Leydenlaan 15
6500 HB Nijmegen